



Uluslararası
Çalışma
Örgütü

Yönetici
özetİ

ILO Küresel Yabancı Göçmen İşçi Tahminleri

Sonuçlar ve Metodoloji

- İşgücü Göçü Şubesi
Çalışma Koşulları ve
Eşitlik Departmanı
- İstatistik Departmanı

► ILO Küresel Yabancı Göçmen İşçi Tahminleri

Sonuçlar ve Metodoloji
Üçüncü Baskı

Yönetici Özeti

COVID-19 küresel salgını, küresel ekonomi ve çalışma yaşamı üzerinde benzersiz bir etki yaratmaya devam etmektedir. ILO'nun tahminlerine göre, Ocak 2021 başlarında, dünyadaki tüm çalışanların %93'ü, COVID-19 ile ilgili birtakım işyeri kapatma önlemlerinin uygulamada olduğu ülkelerde yaşamakta ve uluslararası göçmenlerin birçoğu en kırılgan olanlar arasında yer almaktadır. Birçok bölgede uluslararası göçmen işçiler işgücünün önemli bir bölümünü oluşturmakta, vardıkları ülkelerin toplumuna ve ekonomisine hayati katkılar yapmakta, sağlık hizmetleri, ulaşım, hizmetler, tarım ve gıda işleme gibi kritik sektörlerde zorunlu işlerde çalışmaktadır. Yine de birçok göçmen işçi çoğunlukla geçici, kayıtdışı veya korumasız işlerde çalışmakta; güvencesizlik, işten çıkarılma ve ağırlaşan çalışma koşulları bakımından daha büyük riske maruz kalmaktadır. COVID-19 krizi bu kırılganlıkları özellikle kadınlar için ağırlaştırmıştır, çünkü kadınlar düşük ücretli ve düşük vasıflı işlerde aşırı temsil edilmektedir, sosyal korumaya erişimleri sınırlıdır ve destek hizmetleri bakımından daha az seçeneğe sahiptir.

COVID-19 küresel salgını, uluslararası işgücü göçünün boyutunu ve özelliklerini etkilemiştir. Küresel Uluslararası Göçmen İşçi Tahminleri'nin Üçüncü Baskısı, COVID-19 krizinin başlamasından önceki yıl olan 2019'u referans yılı olarak almakta ve çalışma yaşamının geleceğinde COVID-19'un yarattığı değişimlerin irdelenebileceği bir kıyas ölçütü sunmaktadır.

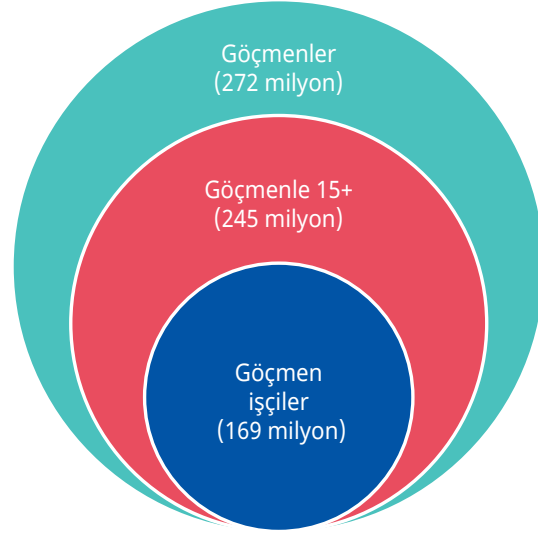
ILO'nun tahminlerine göre 169 milyon uluslararası göçmen işçi var

UNDESA'nın tahminlerine göre 2019 yılında dünyada uluslararası göçmen sayısı 272 milyondur ve bunların 245 milyonu çalışma çağındadır (15 yaş ve üzeri). Aynı yılda toplam uluslararası göçmen işçi sayısı ise 169 milyondur. 2019 yılına ilişkin tahminler, 2017 yılında 164 milyon olan göçmen işçi sayısının 5 milyon (%3) artarak, 2019 yılında 164 milyona ulaştığını belirtmektedir. Keza, 150 milyon olan 2013 yılındaki göçmen işçi sayısına göre 19 milyon (%12,7) artmıştır.

Uluslararası göçmen işçiler, belirlenmiş referans dönemde, olağan ikamet ülkelerinin

işgücünde istihdam edilmiş veya işsiz olarak yer alan, çalışma çağındaki göçmenler olarak tanımlanmaktadır. Bu raporun amaçları bakımından, "uluslararası göçmen" tabiri, belirli bir ülkenin olağan mukimleri olan yabancı bir ülkede doğmuş (ya da doğum yerine ilişkin bilgi yoksa, yabancı ülke uyruğu) olan kişileri kastetmektedir. "Çalışma çağındaki göçmek" tabiri ise, yabancı göçmenlerin 15 yaş ve üzeri olan alt kümesidir.

► 2019 Yabancı göçmen ve göçmen işçi küresel tahminleri, 2019



Uluslararası göçmen işçiler, küresel işgücünün %4,9'unu oluşturmaktadır

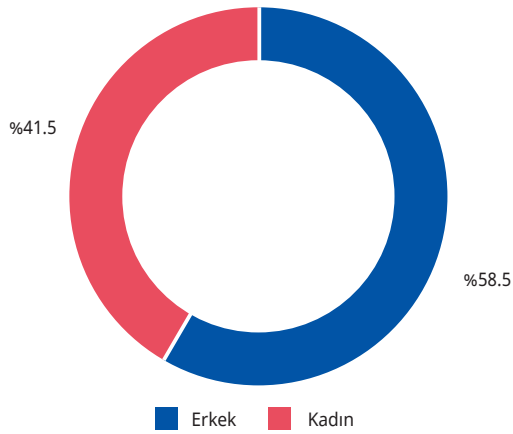
Küresel çapta, göçmen işçiler vardıkları ülkelerde işgücünün %4,9'unu teşkil etmektedir; Arap Ülkeleri'nde bu oran %41,4 ile en yüksektir. Göçmenlerin işgücüne katılım oranı %69'dur ve göçmen olmayanların %60,4 oranındaki işgücüne katılım oranından yüksektir.

Uluslararası göçmen işçilerin 99 milyonu erkek, 70 milyonu kadındır

Kadınlar göçmen işçilerin %41,5'ini, erkekler ise %58,5'ini oluşturmaktadır. Kadın payının düşük olması, bir yanda yabancı göçmenler arasında oranlarının daha düşük olması (%47,9), diğer yanda da işgücü piyasasına katılım oranlarının erkeklere göre nispeten düşük olması (kadınlarda %59,8 ve erkeklerde %77,5) ile

açıklanabilir. Kadınlar, göçmen işçi olarak daha fazla ekonomik ve ekonomik olmayan engellerle karşılaşmaktadır; kadınların iş arama nedeniyle değil aile üyelerine eşlik etme nedeniyle göç etme olasılığı daha yüksektir. İşgücü piyasasında toplumsal cinsiyet ayrımcılığına uğrayabilmekte; kendilerine ait sosyal ağları bulunmamakta; bu nedenle de, yabancı bir ülkede iş ve yaşam dengesi kurmaları zorlaşmaktadır. Tüm bunlar, göçmen işçiler arasında kadın oranını düşürmesi muhtemel olan faktörlerdir.

► **Uluslararası göçmen işçilerin küresel dağılımı, cinsiyete göre, 2019**



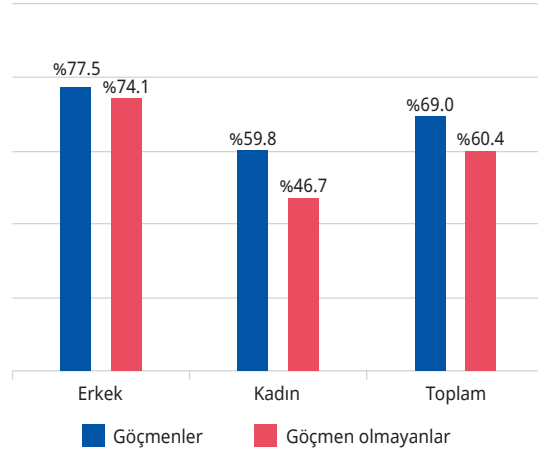
Kadın göçmenlerin varış ülkelerinde kadınların işgücüne katılım oranına katkısı (%5,2), erkek göçmenlerin erkeklerin işgücüne katılım oranına katkısından (%4,6) yüksektir. Bu durum, göçmen olan ve olmayan kadınlar arasındaki işgücüne katılım oranı farkıyla (13,1 yüzdeler puan) ilişkilidir; erkeklerde ise bu fark 3,4 yüzdeler puandır. Ayrıca, göçmen işçilerde kadınların küresel payı, coğrafi bölgeler arasındaki büyük farklılıkları maskeleymektedir; örneğin Kuzey, Güney ve Batı Avrupa’da kadın göçmenlerin işgücüne katılım oranı %50’nin üzerindeyken, Arap Ülkeleri’nde %20’nin altındadır.

Uluslararası göçmenler, göçmen olmayanlara göre daha yüksek işgücü katılım oranlarına sahiptir, ancak bu oranlar her iki grupta da düşmektedir

Zaman içinde göçmenlerin işgücüne katılım oranları artmış olsa da, hem göçmenlerin hem de göçmen olmayanların oranı düşmüştür. 2013 yılında göçmen işçiler, çalışma çağındaki göçmenlerin %72,7’sini oluştururken, 2017 yılında %70’e ve 2019 yılında %69’a gerilemiştir.

Uluslararası göçmenlerin işgücüne katılımındaki azalış muhtemelen, göçmen olmayanları da etkileyen faktörler tarafından yaratılmaktadır. ILO tahminlerine göre, 1990’dan bu yana katılım oranlarındaki genel düşüş en azından 2030’a kadar sürecektir. Bunun muhtemel faktörleri arasında demografik değişimler (örneğin yüksek gelirli ülkelerin çoğunda nüfusun yaşlanması), teknolojik değişim, işgücü piyasası ve göç politikaları vardır. Uluslararası göçmenlerin durumunda, ilave faktörler olarak işgücü piyasasında ayrımcılık ve iş edinme engelleri, yetersiz lisan bilgisi, varış ülkelerinde kendi beceri ve niteliklerinin tanınmasındaki sınırlılıklara ilişkin zorluklar olabilir.

► **Göçmenler ve göçmen olmayanların küresel işgücü katılım oranları, cinsiyete göre, 2019**

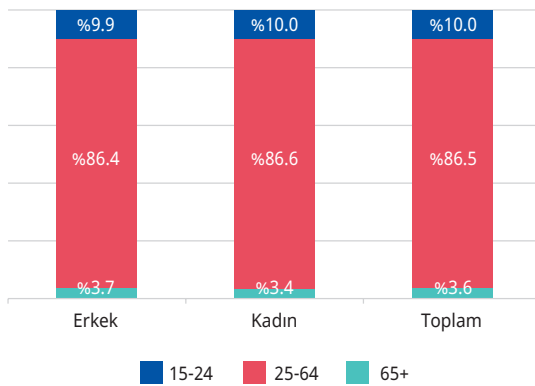


Uluslararası göçmen işçilerin büyük çoğunluğu esas çalışma çağındaki yetişkinlerdir, ancak gençlerin oranı da artmaktadır

Esas çalışma çağındaki yetişkinler (25-64 yaş), göçmen işçilerin %86,5'ini oluşturmaktadır. Göçmen işçiler arasında gençlerin (15-24 yaş) ve yaşlıların (65 ve üzeri yaş) payı oldukça düşüktür: Sırasıyla %10 ve %3,6. Çalışma çağındaki göçmen nüfusta gençlerin oranı %12,9, esas çalışma çağındaki yetişkinler %74,7 ve daha yaşlı kesim ise %12,4'tür.

Uluslararası göçmen işçiler içinde gençlerin oranı 2017 yılında %8,3'ten 2019 yılında %10'a yükselmiştir. Aynı dönemde yaşlı işçilerin (65+ yaş) oranı %5,2'den 3,6'ya düşmüştür; ancak esas çalışma çağındaki yetişkinlerin oranı aynı kalmıştır. Esas çalışma çağındaki yetişkinlerin böylesine büyük oranda olması, bu yaş grubunun başka bir ülkeye göç etme olanaklarının (mali olanaklar ve sosyal ağlar bakımından) daha yüksek olması, çalışma deneyimi düşük olan genç göçmenlere kıyasla kazanç olasılıklarının yüksek olması, veya yaşlı göçmenlerin geriye kalan ekonomik aktif yıllarının az olmasıyla açıklanabilir. Gençlerin göç etmesindeki artışın nedeni muhtemelen, gelişmekte olan ülkelerin çoğunda genç işsizlik oranlarının yüksek olması ve "genç nüfus şişkinliği" olgusudur.

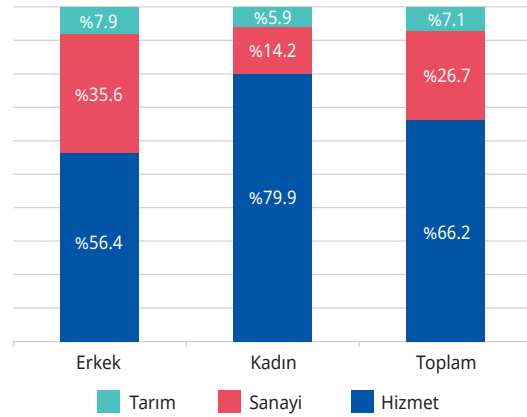
► Uluslararası göçmen işçilerin küresel yaş dağılımı, 2019



Uluslararası göçmen işçiler hizmet sektöründe yoğunlaşmıştır

Sektörel rakamlara göre, göçmen işçilerin %66,2'si hizmet sektöründe, %26,7'si sanayide, %7,1'i de tarımda çalışmaktadır. Ancak, sektörler arasında büyük bir toplumsal cinsiyet farkı mevcuttur. Kadın göçmen işçilerin %79,9'u hizmet sektöründe, %14,2'si sanayide ve %5,9'u tarımda çalışmaktadır. Göçmen erkekler bakımından ise, kadınlara kıyasla, sanayi ve hizmetler arasındaki dağılımı nispeten daha dengelidir: Erkek göçmen işçilerin %35,6'sı sanayide, %56,4'ü hizmet sektöründe çalışmaktadır. Kalan %7,9'u da tarımda çalışmaktadır. Kadın göçmen işçilerin hizmet sektöründe daha yüksek oranda yer almasının nedeni kısmen sağlık sektörü ve ev işçiliği dahil bakım ekonomisinde işgücü talebinin artıyor olmasıdır. Erkek göçmen işçilerin oranı ise sanayide nispeten yüksektir, imalat ve inşaat alt sektörlerinde iş bulmaktadırlar.

► Uluslararası göçmen işçilerin genel ekonomik faaliyet kategorisine göre küresel dağılımı, 2019



2013 ile 2019 rakamları karşılaştırıldığında, erkek ve kadın göçmen işçilerin ekonomik faaliyet kategorisine göre farklı değişim örüntülerine sahip olduğu görülmektedir. Kadınlar bakımından, tarımda keskin bir düşüş (%11,1'den %5,9'a), hizmet sektöründe rakamsal olarak buna karşılık gelen bir artış (%73,7'den %79,9'a) vardır. Erkeklerde ise tarımda düşüş (%11,2'den %7,9'a) ve hizmet sektöründe düşüş (%69,1'den %56,4'e), öte yandan sanayide ise 2013'te %19,8'den 2019'da %35,6'ya yükseliş olmuştur.

Kadın göçmen işçilerin sektörel dağılımında gözlenen değişimler, dünya genelinde kadınların tarım ve sanayide azalan ve hizmet sektöründe artan istihdam eğilimleri ile paraleldir. Erkeklerde ise küresel eğilimler, tarımda azalan, sanayide değişmeyen (durağan) ve hizmet sektöründe artan istihdamı işaret etmektedir. Göçmen erkeklerin sanayide artan istihdamına ilişkin makul bir açıklama, alt-orta ve üst-orta gelirli ülkelerde sanayi sektöründe işgücü talebinin artması olabilir. Üst-orta gelirli ülkelerde göçmen işçilerin payının artması ve üst gelirli ülkelerde azalması da, bu düşünceye destek vermektedir.

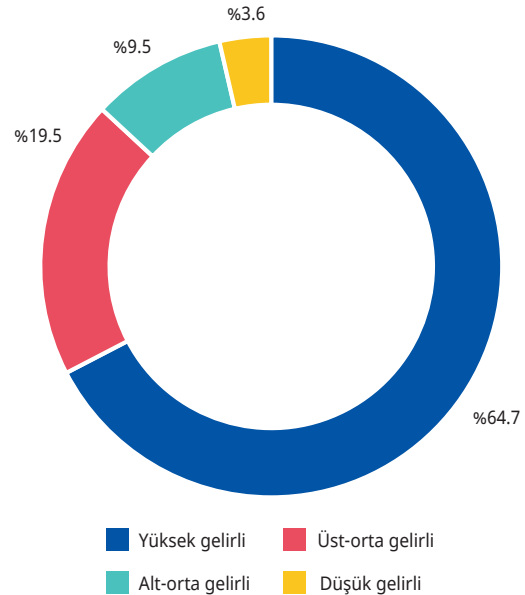
Uluslararası göçmen işçilerin üçte ikisinden fazlası üst gelirli ülkelerde yoğunlaşmıştır

Toplam 169 milyon uluslararası göçmen işçinin, 113,9 milyonu (%67,4) yüksek gelirli ülkelerde, 33 milyonu da (%19,5) üst-orta gelirli ülkelerde bulunmaktadır; diğer bir deyişle, yabancı göçmen işçiler bu iki ülke grubunda yoğunlaşmıştır. Kalanları ise %9,5 ile alt-orta gelirli ülkelerde, %3,6 ile düşük gelirli ülkelerdedir.

Göçmen işçiler, yüksek gelirli ülkelerde işgücünün önemli bir bölümünü oluşturmaktadır: Erkek işgücünün %18,7, kadın işgücünün ise %17,6'sı göçmendir. Buna karşılık, düşük gelirli ve alt-orta gelirli ülkelerde göçmen işçilerin payı %2,5'i aşmamaktadır.

Göçmen işçilerin çoğunluğunun yüksek gelirli ve üst-orta gelirli ülkelerde bulunması, bu raporun önceki baskılarında da gözlenmiş bir olgudur; bunun nedeni, elbette diğer nedenlerin yanı sıra, bu ülkelerde istihdam olanaklarının daha fazla olmasıdır. Ancak, üst gelirli ülkelerde bulunan göçmen işçilerin payı 2013 yılında %74,7'den 2019 yılında %67,4'e gerilemiştir; öte yandan üst-orta gelirli ülkelerdeki payı ise aynı dönemde %11,7'den %19,5'e yükselmiştir. Bunun nedeni, üst-orta gelirli ülkelerde istihdam olanaklarının artması, demografik değişimler ve gelişen göç politikaları olabilir.

► Uluslararası göçmen işçilerin ülkelerin gelir düzeyine göre dağılımı, 2019



Uluslararası göçmen işçilerin çoğunluğu üç alt bölgede yoğunlaşmıştır: Kuzey, Güney ve Batı Avrupa; Kuzey Amerika; Arap Ülkeleri

Dünyadaki toplam 169 milyon yabancı göçmen işçi, bölgelere şöyle dağılmıştır: Avrupa ve Orta Asya %37,7; Amerika Kıtaları %25,6 Arap Ülkeleri %14,3; Asya-Pasifik %14,2; ve Afrika yalnız %8,1. Yabancı göçmenlerin menşei bakımından ise, Asya-Pasifik bölgesi ilk sırada

yer almakta (toplam yabancı göçmenlerin üçte biri bu bölgedendir); ardından Avrupa ve Orta Asya, Amerika Kıtaları, Afrika ve Arap Ülkeleri gelmektedir.

Uluslararası göçmen işçilerin çoğunluğu üç alt bölgede bulunmaktadır: %24,2 Kuzey, Güney ve Batı Avrupa; %22,1 Kuzey Amerika; ve %14,3 Arap Ülkeleri. Bu üç alt bölge topluca, 2019 yılı itibarıyla, tüm göçmen işçilerin %60,6'nı barındırmaktadır.

Kuzey, Güney ve Batı Avrupa'da göçmen işçiler, işgücünün %18,4'ünü oluşturmaktadır. Kuzey Amerika'da bu oran %20'ye yükselmektedir. En yüksek oran ise %41,4 ile Arap Ülkeleri'nde görülmektedir. Bunun nedeni ise, bu alt bölgenin nüfusunun nispeten az olması ve göçmenlerin işgücüne katılım oranlarının göçmen olmayanlara kıyasla daha yüksek olmasıdır.

Bu üç alt bölgede, erkek göçmen işçiler eşit dağılmıştır; ancak kadın göçmen işçiler Kuzey Amerika'da (%24,9); Kuzey, Güney ve Batı Avrupa'da (%29,4) yoğunlaşmaktadır. Kadın göçmen işçilerin yalnız %6'sı Arap Ülkeleri'ndedir; bunun nedeni kısmen, bu bölgede bakım ekonomisi (ev işçiliği dahil) dışında, kadınlar için istihdam olanaklarının sınırlı olması olabilir.

Ev sahipliği yaptıkları uluslararası göçmen işçi kitlesi büyüklüğü bakımından ilk üç sıradaki alt bölgenin önemi zaman içinde azalmamıştır. Bu üç alt bölge, göçmen işçilerin 2013 yılında %60,2'sini ve 2017 yılında %60,8'ini barındırmıştır.

► Uluslararası göçmen işçilerin alt bölgelere göre dağılımı, 2019

